

CONVENTIA
privind
evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontiera

Partile la aceasta Conventie,

Constiente de interdependenta dintre activitatile economice si consecintele acestora asupra mediului,

Afirmand necesitatea de a asigura o dezvoltare rationala si durabila din punct de vedere ecologic,

Hotarate sa intensifice cooperarea internationala in domeniul evaluarii impactului asupra mediului, indeosebi in context transfrontiera,

Constiente de necesitatea si de importanta elaborarii de politici cu caracter anticipativ si de a preveni, atenua si monitoriza orice impact negativ important asupra mediului in general si, in special, in context transfrontiera,

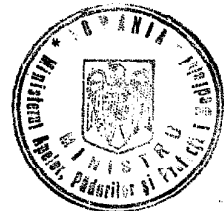
Reamintind prevederile pertinente ale Cartei Natiunilor Unite, ale Declaratiei Conferintei Natiunilor Unite asupra mediului de la Stockholm, ale Actului Final al Conferintei pentru Securitate si Cooperare in Europa (CSCE) si ale documentelor finale ale Reuniunilor de la Madrid si Viena ale Reprezentantilor Statelor Participante la CSCE,

Constatand cu satisfactie masurile pe care statele sunt pe cale sa le adopte, pentru ca evaluarea impactului asupra mediului sa fie practicata in aplicarea legilor si reglementarilor lor administrative si a politicii lor nationale,

Constiente de necesitatea de a lua in considerare, in mod expres, factorii de mediu la inceputul procesului decizional, recurgand la evaluarea impactului asupra mediului la toate nivelele administrative oportune, ca instrument necesar imbunatatirii calitatii informatiilor furnizate factorilor de decizie si permitand acestora sa ia decizii rationale din punct de vedere al mediului, concentrate pe limitarea pe cat posibil a impactului negativ semnificativ al activitatilor, indeosebi in context transfrontiera,

Atente la eforturile organizatiilor internationale de a promova practica evaluarii impactului asupra mediului, atat la nivel national cat si international, si tinand cont de activitatile desfasurate in acest sens sub auspiciile Comisiei Economice a Natiunilor Unite pentru Europa, indeosebi rezultatele Seminarului privind Evaluarea Impactului Asupra Mediului (septembrie, 1987, Varsovia- Polonia), si luand act de Obiectivele si Principiile privind evaluarea impactului asupra mediului adoptate de Consiliul de Conducere al Programului Natiunilor Unite pentru Mediu si de Declaratia Ministeriala privind Dezvoltarea Durabila (mai 1990, Bergen-Norvegia),

Au convenit urmatoarele:

Articolul 1

DEFINITII

In sensul prezentei Conventii,

- (i) "Parti" inseamna Partile Contractante ale prezentei Conventii, numai daca textul nu prevede altfel;
- (ii) "Partea de origine" inseamna Partea sau Partile contractante ale prezentei Conventii sub jurisdicia carora o activitate propusa se realizeaza;
- (iii) "Parte afectata" inseamna Partea sau Partile contractante ale prezentei Conventii asupra careia/carora activitatea propusa poate avea un impact transfrontiera;
- (iv) "Parti interesate" inseamna Partea de origine si Partea afectata care procedeaza la o evaluare a impactului asupra mediului, in aplicarea prezentei Conventii;
- (v) "Activitate propusa" inseamna orice activitate sau orice proiect care vizeaza modificarea majora a unei activitati, a carei executare face obiectul deciziei unei autoritati competente in concordanta cu intreaga procedura nationala aplicabila; "Evaluarea impactului asupra mediului" inseamna o procedura nationala avand drept scop evaluarea impactului probabil asupra mediului, al unei activitati propuse,;
- (vi) "Impact" inseamna orice efect produs asupra mediului de o activitate propusa, inclusiv asupra sanatatii si securitatii umane, asupra florei, faunei, solului, aerului, apei, climei, peisajului si monumentelor istorice sau asupra altor constructii, ori interactiunea dintre acesti factori; totodata, termenul desemneaza si efectele asupra patrimoniului cultural sau asupra conditiilor socio-economice, rezultate din modificarea acestor factori;
- (vii) "Impact transfrontiera" inseamna orice impact, nu neaparat de natura globala, produs de o activitate propusa, in limitele unei zone de sub jurisdicia unei Parti, a carui origine fizica se situeaza total sau partial, in cadrul zonei aflata sub jurisdicia unei alte Parti;
- (viii) "Autoritate competenta" inseamna autoritatea sau autoritatile nationale desemnate de catre o Parte, ca responsabile cu indeplinirea sarcinilor ce ii revin prin prezenta Conventie si/sau autoritatea sau autoritatile investite de catre o Parte cu puteri decizionale privind o activitate propusa;
- (ix) "Public" inseamna una sau mai multe persoane fizice sau juridice.

Articolul 2

DISPOZITII GENERALE

1. Partile vor lua, individual sau impreuna, toate masurile adecvate si eficiente pentru prevenirea, reducerea si controlul impactului transfrontiera negativ semnificativ, pe care activitatile propuse il produc asupra mediului .
2. Fiecare Parte va stabili masurile juridice, administrative sau de alta natura, necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei Conventii, inclusiv pentru stabilirea unei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului care sa permita participarea publicului, in ceea ce priveste activitatile propuse mentionate in Anexa nr.I care pot cauza un impact transfrontiera negativ semnificativ asupra mediului, cat si pentru pregatirea documentatiei de evaluare a impactului asupra mediului descrisa in Anexa nr.II.
3. Partea de origine va veghea ca, in concordanta cu prevederile prezentei Conventii, sa se procedeze la o evaluare a impactului asupra mediului inainte de luarea deciziei de a autoriza sau de a intreprinde o activitate propusa mentionata in Anexa nr.I, care poate cauza un impact transfrontiera negativ semnificativ asupra mediului.
4. Partea de origine va veghea, in conformitate cu prevederile prezentei Conventii, ca orice activitate propusa mentionata in Anexa nr.I care poate provoca un impact transfrontiera negativ semnificativ, sa fie notificata Partilor afectate.
5. Partile interesate vor angaja discutii, la initiativa oricareia dintre ele, spre a afla daca una sau mai multe activitati propuse neinscrise pe lista din Anexa nr.I, este/sunt susceptibile sa produca un impact transfrontiera negativ semnificativ, si ca urmare, acestea vor fi tratate ca si cum ar fi inscrise pe lista. Daca Partile vor fi de acord ca este bine astfel, activitatea sau activitatile in chestiune vor fi tratate in acest fel. Anexa nr. III cuprinde criteriile generale aplicabile in determinarea semnificatiei impactului asupra mediului pentru activitatile neinscrise in Anexa nr.I.
6. In conformitate cu prevederile prezentei Conventii, Partea de origine va oferi publicului din zonele ce ar putea fi afectate posibilitatea sa participe la procedurile adecvate de evaluare a impactului asupra mediului privind activitatile propuse si va veghea ca posibilitatea oferita publicului Partii afectate sa fie echivalenta cu cea oferita propriului public.
7. Evaluările impactului asupra mediului, prevazute de prezenta Conventie, se vor efectua cel putin in stadiul de proiect al activitatii propuse. In masura dorita, Partile vor incerca sa aplice principiile evaluarii impactului asupra mediului in politici, planuri si programe.
8. Prevederile prezentei Conventii nu vor afecta dreptul Partilor de a aplica, la scara nationala, legile, reglementarile, dispozitiile administrative sau practicile juridice acceptate care vizeaza protejarea informatiilor a caror divulgare ar prejudicia secretul industrial si comercial, sau securitatea nationala.
9. Prevederile prezentei Conventii nu vor afecta dreptul fiecărei Parti de a aplica, prin acorduri bilaterale sau multilaterale, daca acestea exista, masuri mai restrictive decat cele prevazute in prezenta Conventie.

10. Prevederile prezentei Conventii nu vor prejudicia obligatiile care pot reveni Partilor in temeiul dreptului international privind activitatile care au sau pot avea un impact transfrontiera.

Articolul 3

NOTIFICAREA

1. Pentru o activitate propusa, mentionata in Anexa nr.I, care este susceptibila de a provoca un impact transfrontiera negativ semnificativ, Partea de origine va notifica, in scopul unor consultari suficiente si eficiente conform prevederilor articolului 5, oricarei alte Parti pe care o considera ca ar putea fi Parte afectata, cat mai curand posibil dar nu mai tarziu de momentul informarii publicului propriu, despre activitatea propusa.
2. Aceasta notificare va contine, *inter alia*:
 - (a) informatii privind activitatea propusa, inclusiv orice informatie disponibila despre impactul posibil transfrontiera al acesteia;
 - (b) informatii privind natura deciziei care ar putea fi luata;
 - (c) indicarea unui interval de timp rezonabil, pentru comunicarea unui raspuns conform punctului 3 al acestui articol, luand in considerare natura activitatii propuse;
Se pot include aici informatiile mentionate la punctul 5 al prezentului articol.
3. Partea afectata va raspunde Partii de origine in intervalul de timp specificat in notificare, confirmand acesteia primirea notificarii, si va arata daca intentioneaza sa participe la procedura de evaluarea a impactului asupra mediului.
4. Daca Partea afectata raspunde ca nu intentioneaza sa participe la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau daca nu raspunde in intervalul de timp specificat in notificare, prevederile de la punctele 5,6,7 si 8 ale prezentului articol si cele de la articolele 4 – 7, nu se vor aplica. In aceste situatii, nu este prejudiciat dreptul Partii de origine de a stabili daca se va efectua o evaluare a impactului asupra mediului, pe baza legislatiei si practicii nationale.
5. La primirea unui raspuns de la Partea afectata, care indica dorinta sa de a participa la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, Partea de origine va comunica, daca nu a facut-o deja, Partii afectate:
 - (a) Informatiile adecvate privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului, impreuna cu termenul limita pentru transmiterea observatiilor;
 - (b) Informatiile adecvate privind activitatea propusa si impactul transfrontiera negativ semnificativ, pe care aceasta l-ar putea avea;
6. Partea afectata va comunica Partii de origine, la cererea acesteia, toate informatiile obtinute rezonabil, privind mediul susceptibil a fi afectat aflat sub jurisdicia Partii afectate, daca aceasta informatie este necesara la intocmirea documentatiei pentru evaluarea impactului asupra mediului. Informatiile vor fi comunicate prompt, printr-un organism mutual, daca acesta exista.
7. Atunci cand o Parte considera ca ar putea fi afectata de un impact transfrontiera negativ semnificativ datorat unei activitati propuse, mentionate in Anexa nr.I si nu s-a facut nici o notificare conform dispozitiilor punctului 1 al prezentului articol, la cererea Partii afectate, Partile interesate vor face schimb de informatii

suficiente, in scopul angajarii discutiilor pentru a afla daca se va produce un impact transfrontiera negativ semnificativ. Daca Partile sunt de acord ca este probabil un impact transfrontiera negativ semnificativ, prevederile prezentei Conventii se vor aplica in consecinta. Daca Partile nu se pot pune de acord asupra probabilitatii producerii unui impact transfrontiera negativ semnificativ, oricare dintre Parti are dreptul sa supuna chestiunea unei comisii de investigare, conform prevederilor Anexei nr.IV, pentru ca aceasta sa se exprime asupra probabilitatii aparitiei unui impact transfrontiera negativ semnificativ, in cazul in care nu au convenit asupra unei alte metode de rezolvare a problemei.

8. Partile interesate se vor asigura ca publicul Partii afectate, din zonele potential afectate, sa fie informat despre activitatea propusa si sa aiba posibilitatea de a formula observatii sau obiectii in legatura cu activitatea si ca acestea sa fie transmise autoritatii competente ale Partii de origine, fie direct, fie daca este cazul, prin intermediul Partii de origine.

Articolul 4

CONSTITUIREA DOCUMENTATIEI PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

1. Documentatia pentru evaluarea impactului asupra mediului care se inainteaza autoritatii competente a Partii de origine va contine, cel putin, informatiile mentionate in Anexa nr.II.
2. Partea de origine va comunica Partii afectate, prin intermediul unui organism mutual, daca acesta exista, documentatia de evaluare a impactului asupra mediului. Partile interesate vor organiza distribuirea documentatiei autoritatilor si publicului Partii afectate din zonele potential afectate si vor asigura transmiterea observatiilor formulate autoritatii competente a Partii de origine, fie direct acestei autoritati, fie, daca este cazul, prin intermediul Partii de origine, intr-un termen rezonabil, inainte de luarea deciziei finale privind activitatea propusa.

Articolul 5

CONSULTARI PE BAZA DOCUMENTATIEI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Dupa intocmirea documentatiei de evaluare a impactului asupra mediului, Partea de origine va incepe, fara intarziere, consultari cu Partea afectata privind, *inter alia*, impactul transfrontiera potential al activitatii propuse si masurile de reducere sau eliminare a acestuia. Consultarile se vor referi la:

- (a) alternative posibile la activitatea propusa, inclusiv alternativa renuntarii la activitate si masurile posibile pentru atenuarea impactului transfrontiera negativ semnificativ si monitorizarea efectelor acestor masuri, cheltuielile fiind suportate de Partea de origine;

- (b) alte forme de asistenta mutuala pentru reducerea oricarui impact transfrontiera negativ semnificativ al activitatii propuse;
- (c) oricare alte probleme pertinente, legate de activitatea propusa.

Partile vor conveni, la inceperea consultarilor, asupra unei perioade de timp rezonabile, ca durata a acestora. Acesta consultari se pot derula printr-un organism mutual adecvat, acolo unde acesta exista.

Articolul 6

DECIZIA FINALA

1. Partile vor asigura ca in decizia finala privind activitatea propusa, s-au luat in considerare rezultatul evaluarii impactului asupra mediului, inclusiv documentatia de evaluare a impactului asupra mediului, precum si observatiile primite conform articolului 3, punctul 8 si articolului 4, punctul 2, si rezultatul consultarilor la care se refera articolul 5.
2. Partea de origine va comunica Partii afectate decizia finala privind activitatea propusa, precum si motivele si consideratiile pe care aceasta s-a fundamentat.
3. Daca informatii suplimentare privind impactul transfrontiera semnificativ al unei activitati propuse, care nu erau disponibile la momentul luarii deciziei privind acea activitate si care ar fi putut influenta sensibil aceasta decizie, devin disponibile unei Parti interesate inaintea inceperii activitatii, acea Parte va informa imediat celalta Parte sau celelalte Parti interesate. Daca una dintre Partile interesate solicita, vor avea loc consultari pentru a stabili daca trebuie reexaminata decizia.

Articolul 7

ANALIZA ULTERIOARA REALIZARII PROIECTULUI

1. Partile interesate vor stabili, la cererea oricareia dintre ele, daca este necesara efectuarea unei analize ulterioare realizarii proiectului, si in caz afirmativ, care este amploarea acesteia, luand in considerare impactul transfrontiera negativ semnificativ al activitatii pentru care s-a efectuat o evaluare a impactului asupra mediului conform acestei Conventii. Orice analiza ulterioara realizarii proiectului va include, in mod special, supravegherea activitatii si determinarea oricarui impact transfrontiera negativ. Aceste obligatii pot fi intreprinse in scopul atingerii obiectivelor prezentate in Anexa nr.V.
2. In cazul in care, ca urmare a analizei ulterioare realizarii proiectului, Partea de origine sau Partea afectata are temeiuri rezonabile sa creada ca exista un impact transfrontiera negativ semnificativ, sau ca au fost descoperiti factori care sunt rezultatul unui astfel de impact, aceasta va informa imediat Partea cealalta. In aceasta situatie, Partile interesate se vor consulta privind masurile necesare reducerii sau eliminarii impactului.

Articolul 8

COOPERARE BILATERALA SI MULTILATERALA

In scopul respectarii obligatiilor ce le revin prin prezenta Conventie, Partile au dreptul sa continue sa aplice acordurile bilaterale, multilaterale sau alte intelegeri in vigoare, sau sa incheie altele noi. Aceste acorduri sau intelegeri pot prelua ca elemente de baza prevederile enumerate in Anexa nr.VI.

Articolul 9

PROGRAME DE CERCETARE

Partile vor acorda o atentie speciala stabilirii sau intensificarii programelor de cercetare specifice care urmaresc:

- (a) imbunatatirea metodelor calitative si cantitative utilizate pentru evaluarea impactului activitatilor propuse;
- (b) realizarea unei mai bune intelegeri a relatiilor cauza-efect si a rolului lor in managementul integrat al mediului;
- (c) analizarea si supravegherea aplicarii eficiente a deciziilor privind activitatile propuse, in scopul micșorării sau prevenirii impactului;
- (d) perfectionarea metodelor care stimuleaza creativitatea in cautarea solutiilor de inlocuire a activitatii propuse, precum si a modurilor de productie si de consum rationale din punct de vedere ecologic.
- (e) perfectionarea metodelor care sa permita aplicarea principiilor evaluării impactului asupra mediului la nivel macroeconomic.

Rezultatele programelor enumerate mai sus vor face obiectul schimbului între Parti.

Articolul 10

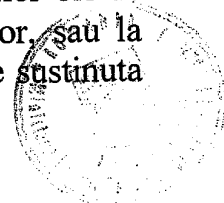
STATUTUL ANEXELOR

Anexele atasate prezentei Conventii fac parte integranta din Conventie.

Articolul 11

REUNIUNEA PARTILOR

1. Partile se vor reuni, pe cat posibil, cu ocazia sesiunilor anuale ale Consilierilor guvernamentali din tarile CEE pentru problemele mediului si apelor. Prima reuniune a Partilor va avea loc, cel mai tarziu, la un an de la data intrarii in vigoare a prezentei Conventii. Ulterior, se vor tine intalniri ale Partilor ori de cate ori Partile vor considera necesar la oricare dintre reuniunile lor, sau la cererea scrisa a uneia dintre Parti, cu conditia ca aceasta cerere sa fie sustinuta

de cel puțin o treime dintre Parti, în interval de șase luni de la comunicarea ei de către secretariat.

2. Partile vor urmări în permanență punerea în aplicare a prezentei Convenții și, având în vedere acest lucru:
 - (a) vor examina politicile și abordările lor metodologice în domeniul evaluării impactului asupra mediului, în scopul îmbunătățirii în continuare a procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontieră;
 - (b) vor schimba informații privind experiența câștigată în încheierea și punerea în aplicare a acordurilor bilaterale și multilaterale sau a altor înțelegeri privind utilizarea evaluării impactului asupra mediului în context transfrontieră, la care una sau mai multe dintre ele este/sunt parte;
 - (c) vor solicita, acolo unde este cazul, asistența comitetelor științifice și a organismelor internaționale competente pentru aspectele tehnice și metodologice care privesc realizarea obiectivelor prezentei Convenții;
 - (d) vor analiza și vor adopta prin consens, la prima lor reuniune, propriile regulamente de procedură;
 - (e) vor examina și, dacă este necesar, vor adopta propuneri de amendare a prezentei Convenții;
 - (f) vor lua în considerare și vor întreprinde orice acțiune suplimentară care poate fi necesară realizării scopurilor prezentei Convenții.

Articolul 12

DREPTUL DE VOT

1. Fiecare Parte la această Convenție va avea un singur vot.
2. Exceptând prevederea punctului 1 al acestui articol, organizațiile regionale de integrare economică, în probleme din aria competențelor lor, vor dispune în exercitarea dreptului lor de vot, de un număr de voturi egal cu numărul statelor lor membre care sunt Parte la prezenta Convenție. Aceste organizații nu-și vor exercita dreptul de vot dacă statele lor membre și l-au exercitat pe al lor, și viceversa.

Articolul 13

SECRETARIATUL

Secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa va îndeplini următoarele funcții de secretariat:

- (a) Convocarea și pregătirea reuniunilor Partilor;
- (b) Transmiterea către Parti, a rapoartelor și a altor informații primite în concordanță cu prevederile prezentei Convenții;
- (c) Îndeplinirea altor funcții prevăzute de prezenta Convenție sau funcții atribuite de către Parti.

Articolul 14

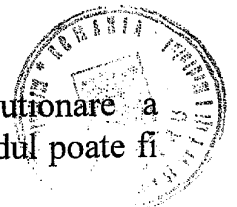
AMENDAMENTE LA CONVENTIE

1. Oricare Parte are dreptul sa propuna amendamente la prezenta Conventie.
2. Propunerile de amendamente vor fi inaintate in scris Secretariatului, care le va comunica tuturor Partilor. Acestea vor fi examinate de Parti la urmatoarea lor reuniune, cu conditia ca secretariatul sa le fi trimis Partilor cu cel putin nouazeci de zile inainte.
3. Partile vor face toate eforturile pentru a ajunge la un acord, prin consens, privind orice amendament propus la prezenta Conventie. Daca toate eforturile spre a obtine consensul au fost epuizate si nu s-a ajuns la nici un acord, amendamentul va fi adoptat, in ultima instanta, cu votul unei majoritati de trei patrimi a Partilor prezente si votante la reuniune.
4. Amendamentele la prezenta Conventie adoptate in concordanta cu punctul 3 al prezentului articol vor fi inaintate de catre Depozitar, tuturor Partilor, pentru ratificare, aprobare sau acceptare. Ele vor intra in vigoare pentru Partile care le-au ratificat, aprobat sau acceptat, in a 90-a zi dupa primirea de catre Depozitar a notificarii ratificarii, aprobarii sau acceptarii de catre cel putin trei patrimi din totalul Partilor. Dupa aceasta data ele vor intra in vigoare pentru orice alta Parte in cea de-a nouazecea zi dupa ce Partea respectiva depune instrumentul sau de ratificare, aprobare sau acceptare a amendamentelor.
5. In sensul prezentului articol, "Partile prezente si votante" inseamna Partile prezente la reuniune si care exprima un vot afirmativ sau negativ.
6. Procedura de votare descrisa la punctul 3 al prezentului articol nu este privita ca un precedent pentru acordurile care vor fi negociate in cadrul Comunitatii Economice pentru Europa.

Articolul 15

SOLUTIONAREA DIFERENDELOR

1. In cazul aparitiei unui diferend intre doua sau mai multe Parti, cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentei Conventii, acestea vor cauta o solutionare prin negocieri sau prin orice alta metoda de rezolvare a diferendelor, acceptabila partilor in diferend.
2. In timpul semnarii, ratificarii, acceptarii, aprobarii sau aderarii la prezenta Conventie, sau in orice alt moment dupa aceea, o Parte are dreptul sa declare in scris Depozitarului, ca, pentru un diferend nerezolvat conform punctului 1 al prezentului articol, accepta ca obligatorii, in relatia cu orice Parte care accepta aceeasi obligatie, unul sau ambele din urmatoarele mijloace de solutionare:
 - (a) inaintarea diferendului Curtii Internationale de Justitie;
 - (b) arbitrajul, in concordanta cu procedura prezentata in Anexa nr. VII.
3. Daca partile in diferend au acceptat ambele mijloace de solutionare a diferendelor la care se refera punctul 2 al prezentului articol, diferendul poate fi

inaintat numai Curtii Internationale de Justitie, cu exceptia cazului in care partile au convenit altfel.

Articolul 16

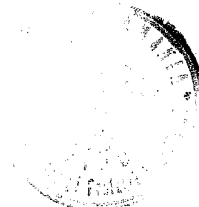
SEMNAREA

Prezenta Conventie va fi deschisa pentru semnare, la Espoo (Finlanda) de la 25 februarie la 1 martie 1991 si dupa aceea la sediul Natiunilor Unite din New York pana la 2 septembrie 1991, de catre statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa, precum si de catre statele cu statut de membru consultativ al Comisiei Economice pentru Europa, conform paragrafului 8 al rezolutiei 36 (IV) din 28 martie 1947 a Consiliului Economic si Social, precum si de catre organizatiile de integrare economica regionala constituite din statele suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa carora statele membre le-au transferat competenta in probleme aflate sub incidenta acestei Conventii, inclusiv competenta de a incheia tratate privind aceste probleme.

Articolul 17

RATIFICAREA, ACCEPTAREA, APROBAREA SI ADERAREA

1. Prezenta Conventie va fi supusa ratificarii, acceptarii sau aprobarii de catre statele si organizatiile de integrare economica regionala, semnatare.
2. Prezenta Conventie va fi deschisa aderarii statelor si organizatiilor la care se refera articolul 16, incepand cu 3 septembrie 1991.
3. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau de aderare, vor fi depuse la Secretarul general al Natiunilor Unite care indeplineste functia de Depozitar.
4. Orice organizatie la care se refera articolul 16, care devine Parte la prezenta Conventie, fara ca nici unul din statele sale membre sa fie Parte, va respecta toate obligatiile care decurg din Conventie. Atunci cand unul sau mai multe state membre ale unei astfel de organizatii sunt Parti la prezenta Conventie, organizatia si statele sale membre vor decide asupra responsabilitatilor lor pentru indeplinirea obligatiilor ce decurg din aceasta Conventie. In astfel de cazuri, organizatia si statele sale membre nu sunt abilitate sa-si exercite simultan drepturile din cadrul prezentei Conventii.
5. In instrumentele lor de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, organizatiile de integrare economica regionala la care se refera articolul 16 vor declara aria competentei lor, referitoare la problemele reglementate de Conventie. De asemenea, aceste organizatii vor informa Depozitarul, despre orice modificare a ariei lor de competenta.

Articolul 18

INTRAREA IN VIGOARE

1. Prezenta Conventie va intra in cea de-a 90 zi de la data depunerii celui de al saispzezecea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.
2. In sensul punctului 1 al prezentului articol, instrumentul depus de catre o organizatie de integrare economica regionala, nu va fi considerat ca suplimentar pe langa cele depuse de statele membre ale organizatiei respective.
3. Pentru fiecare stat sau organizatie la care se refera articolul 16, care ratifica, accepta sau aproba prezenta Conventie ori care adera dupa depunerea celui de al saispzezecea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, Conventia va intra in vigoare in cea de-a nouazecea zi de la data depunerii de catre statul sau organizatia respectiva a instrumentului sau de ratificare, acceptare, aprobare sau de aderare.

Articolul 19

RETRAGEREA

Oricand dupa patru ani de la data intrarii in vigoare a prezentei Conventii pentru o Parte, acea Parte se poate retrage din Conventie printr-o notificare scrisa catre Depozitar. Retragera isi va face efectul in cea de-a nouazecea zi de la data primirii notificarii de catre Depozitar. Aceasta retragere nu va afecta aplicarea articolelor 3-6 din prezenta Conventie, pentru activitatile propuse pentru care s-a facut notificarea conform punctului 1 al articolului 3, sau pentru care s-a facut o cerere conform punctului 7 al articolului 3, inainte de momentul intrarii in vigoare a retragerii.

Articolul 20

TEXTE AUTENTICE

Originalul prezentei Conventii, ale carei texte in limbile engleza, franceza si rusa sunt autentice in aceeasi masura, va fi depozitat la Secretarul General al Natiunilor Unite.

Drept pentru care subsemnatii, avand depline puteri, am semnat aceasta Conventie.

Intocmita la Espoo (Finlanda), la 25 februarie 1991.

LISTA ACTIVITATILOR

1. Rafinarii de petrol brut (cu exceptia intreprinderilor care fabrica numai lubrifianti din petrol brut) si instalatii pentru gazeificarea si lichefierea a cel putin 500 tone de carbune sau sisturi bituminoase pe zi.
2. Termocentrale si alte instalatii de combustie cu o productie termica egala sau mai mare de 300 megawati si centrale nucleare si alte reactoare nucleare (cu exceptia instalatiilor de cercetare pentru producerea si conversia materialelor fisibile si a celor fertile, a caror putere maxima nu depaseste 1 kilowat sarcina termica continua)
3. Instalatii destinate numai pentru producerea sau pentru imbogatirea combustibililor nucleari, reprocesarii combustibililor nucleari iradiati, sau stocarii, depozitarii finale si prelucrarii deseurilor radioactive.
4. Instalatii mari pentru producerea primara a fontei si otelului si pentru producerea metalelor neferoase.
5. Instalatii pentru extractia azbestului si pentru prelucrarea si transformarea azbestului si a produselor care contin azbest: pentru produsele de azbo-ciment, instalatii care produc mai mult de 20 000 tone produs finit pe an; pentru materiale de frictiune, instalatii care produc mai mult de 50 tone produs finit pe an; pentru celelalte utilizari ale azbestului, instalatii care utilizeaza mai mult de 200 tone pe an.
6. Instalatii chimice integrate.
7. Construirea de autostrazi si drumuri pentru circulatie rapida, a liniilor de cale ferata pentru traficul feroviar la mare distanta, si a aeroporturilor dotate cu o pista principala lunga de cel putin 2100m.
8. Conducte cu sectiune mare, pentru transportul gazelor si al petrolului.
9. Porturi comerciale si cai navigabile interioare si porturi fluviale care permit trecerea vaselor de peste 1350 tone.
10. Instalatii de eliminare a deseurilor: incinerare, tratare chimica, depozitarea deseurilor toxice si periculoase.
11. Baraje mari si rezervoare.
12. Lucrari de captarea apelor subterane, daca volumul anual de apa captata atinge sau depaseste 10 milioane de metri cubi.
13. Instalatii pentru fabricarea hartiei si a pastei de hartie cu o capacitate de cel putin 200 tone materie uscata cu aer pe zi.
14. Exploatare miniere pe scara larga, extragerea si tratarea pe loc a minereurilor metalice sau a carbunelui.
15. Producerea hidrocarburilor din platforma continentala.
16. Instalatii mari pentru depozitarea produselor petroliere, petrochimice si chimice.
17. Despadurirea suprafetelor mari.

NOTE:

In sensul prezentei Conventii:

Termenul "autostrada" definește o sosea special proiectată și construită pentru circulația autovehiculelor, care nu deserveste proprietățile riverane, și care:

- a) este prevăzută, cu excepția unor puncte singulare sau cu titlu temporar, pentru cele două sensuri de circulație, cu benzi carosabile distincte, separate de o bandă de teren nedestinată circulației, sau în mod excepțional, separate prin alte mijloace.
- b) Nu intersectează la nivel, nici o altă sosea, linii de cale ferată sau de tramvai, nici drumuri pentru circulația pietonală;
- c) Este semnalizată în mod special ca fiind o autostradă.

Expresia "drumuri pentru circulație rapidă" definește un drum rezervat circulației autovehiculelor, accesibilă numai prin cai de transfer sau prin intersecții reglementate și pe a căror parte carosabilă este interzisă, în mod special, oprirea și staționarea.

**CONTINUTUL DOCUMENTATIEI PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI
ASUPRA MEDIULUI**

Informatia care trebuie inclusa in documentatia pentru evaluarea impactului asupra mediului, in conformitate cu articolul 4, va contine cel putin:

- (a) descrierea activitatii propuse si a scopului acesteia;
- (b) descrierea, daca este posibil, a alternativelor posibile (de exemplu, de amplasare sau tehnologice) la activitatea propusa, inclusiv renuntarea la activitate;
- (c) descrierea mediului posibil afectat de activitatea propusa si alternativele acesteia;
- (d) descrierea impactului potential al activitatii propuse si al alternativelor ei asupra mediului, si o estimare a importantei acestuia;
- (e) descrierea masurilor de ameliorare propuse, pentru a reduce cat mai mult posibil impactul asupra mediului;
- (f) indicarea precisa a metodelor de prevenire si sublinierea atat a presupunerilor cat si a datelor de mediu relevante folosite;
- (g) Inventarul lacunelor in cunostinte si a incertitudinilor constatate in compilarea informatiilor solicitate;
- (h) conturarea programelor de supraveghere si management si a altor planuri pentru analiza ulterioara realizarii proiectului, ori de cate ori este cazul;
- (i) un rezumat netehnic, inclusiv o prezentare grafica (harti, grafice, etc), ori de cate ori este cazul.

**CRITERII GENERALE AJUTATOARE IN DETERMINAREA
IMPORTANTEI IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI PENTRU
ACTIVITATILE NEINSCRISE IN ANEXA NR.I**

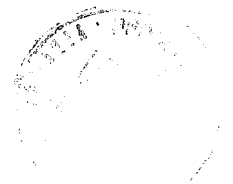
1. Atunci cand Partile interesate au in vedere activitati propuse, in conformitate cu articolul 2 punctul 5, Partile interesate vor stabili daca activitatea propusa ar putea avea un impact transfrontiera negativ semnificativ, in mod deosebit, in virtutea unuia sau mai multora dintre criteriile urmatoare:
 - (a) *Dimensiunea*: activitati propuse care, prin natura lor, sunt mari pentru tipul respectiv de activitate;
 - (b) *Amplasarea*: activitati propuse a fi amplasate intr-o zona sau in apropierea unei zone sensibile sau importante din punct de vedere ecologic (zonele umede desemnate prin Conventia de la Ramsar, parcurile nationale, rezervatiile naturale, locurile de interes stiintific, sau locuri importante arheologic, cultural sau istoric); sau activitati propuse a fi amplasate in locuri in care caracteristicile proiectului propus pot afecta semnificativ sanatatea populatiei;
 - (c) *Efecte*: activitatile propuse, ale caror efecte sunt deosebit de complexe si potential negative, inclusiv acelea cu efecte grave asupra omului, speciilor sau organismelor cu o valoare deosebita, cele care ameninta utilizarea sau utilizarea potentiala a unei zone afectate si activitatile care provoaca o povara suplimentara pe care mediul nu are capacitatea de a o suporta.
2. Partile interesate vor lua in considerare, atat activitatile propuse amplasate in apropierea unei frontiere internationale, cat si pe cele mai indepartate care ar putea avea efecte transfrontiera semnificative la mare distanta.

PROCEDURA DE INVESTIGARE

1. Partea sau Partile reclamante va/vor notifica secretariatului ca va/vor supune unei comisii de investigare stabilita in conformitate cu prevederile prezentei Anexe, problema de a afla daca o activitate propusa mentionata in Anexa nr. I este susceptibila de a avea un impact transfrontiera semnificativ. Scopul investigatiei este indicat in notificare. Secretariatul va notifica imediat aceasta cerere de investigare tuturor Partilor la prezenta Conventie.
2. Comisia de investigare va fi alcatuita din trei membri. Atat partea reclamanta cat si celalta parte participante la procedura de investigare vor numi, fiecare, un expert stiintific sau tehnic, iar cei doi experti vor desemna, de comun acord, un al treilea expert, care va fi presedintele comisiei de investigare. Acesta din urma nu va avea aceeasi nationalitate ca una dintre partile aflate in procedura de investigare, nu va locui sau nu va folosi ca loc de resedinta teritoriul uneia dintre parti, nu va fi angajat de una dintre ele si nu va avea de a face cu cazul, in nici o alta calitate.
3. Daca presedintele comisiei de investigare nu a fost desemnat in decurs de doua luni de la numirea celui de al doilea expert, la solicitarea uneia din parti, Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa va proceda la desemnarea presedintelui intr-un nou termen de doua luni.
4. Daca una dintre partile la procedura de investigare nu numeste un expert in decurs de o luna de la primirea notificarii de la secretariat, celalta parte are dreptul sa informeze, in legatura cu aceasta, pe Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va desemna pe presedintele comisiei de investigare in decursul urmatoarelor doua luni. Dupa desemnarea sa, presedintele comisiei de investigare va solicita partii care nu a numit un expert, sa faca acest lucru, in interval de o luna. Dupa aceasta perioada, presedintele va informa pe Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va proceda la numirea acestuia intr-un nou termen de doua luni.
5. Comisia de investigare va adopta ea insasi propriile reguli de procedura.
6. Comisia de investigare are dreptul sa ia masurile pe care le considera necesare pentru a-si exercita functiile.
7. Partile la procedura de investigare vor facilita activitatea comisiei de investigare si, in mod special, folosind toate mijloacele aflate la dispozitie:
 - (a) vor furniza comisiei toate documentele, instrumentele si informatiile relevante;
 - (b) vor permite comisiei, daca este necesar, sa citeze si sa audieze martori sau experti si vor lua in considerare depozitia lor.
8. Partile si expertii vor proteja secretul tuturor informatiilor pe care le primesc in mod confidential, in cursul lucrarilor comisiei de investigare.
9. Daca una dintre partile la procedura de investigare nu se prezinta in fata comisiei de investigare sau nu-si sustine cauza, celalta parte are dreptul sa ceara comisiei de investigare sa continuc procedurile si sa finalizeze lucrarile. Absenta uneia dintre Parti sau nesustinerea cauzei nu va constitui un obstacol in calea continuarii si finalizarii lucrarilor comisiei de investigare.

10. Cheltuielile comisiei de investigare, inclusiv retributia membrilor acesteia, vor fi suportate in mod egal de partile la procedura de investigare, cu exceptia situatiei in care comisia de investigare stabileste altfel, datorita unor imprejurari specifice cauzei; Comisia de investigare va pastra o evidenta a tuturor cheltuielilor sale si va furniza partilor o situatie finala a acestora.
11. Orice Parte care, in ceea ce priveste scopul procedurii de investigare, are un interes de ordin material care poate fi afectat de avizul dat de comisia de investigare, are dreptul sa intervina in timpul procedurii, cu acordul comisiei de investigare.
12. Deciziile comisiei de investigare in chestiuni de procedura vor fi luate cu majoritatea voturilor membrilor sai. Opinia definitiva a comisiei de investigare va reflecta parerea majoritatii membrilor sai si va fi insotita si de expunerea altor pareri divergente ale acestora.
13. Comisia de investigare va prezenta opinia sa definitiva in interval de doua luni de la data la care s-a constituit, doar daca nu considera necesara extinderea limitei de timp pentru o perioada care sa nu depaseasca doua luni.
14. Opinia definitiva a comisiei de investigare se va baza pe principii stiintifice acceptate. Comisia de investigare va comunica opinia sa definitiva partilor la procedura de investigare si secretariatului.

ANALIZA ULTERIOARA REALIZARII PROIECTULUI

Aceasta analiza are ca obiect special:

- (a) Sa verifice daca conditiile exprimate in textele care autorizeaza sau aproba activitatea sunt corect respectate si daca masurile de ameliorare sunt eficiente;
- (b) Sa examineze orice impact in scopul bunei gestionari a activitatii si al eliminarii incertitudinilor;
- (c) Sa verifice exactitatea prevederilor anterioare in scopul folosirii experientei castigate pentru activitati viitoare de acelasi tip.

ELEMENTE ALE COOPERARII BILATERALE SI MULTILATERALE

1. Partile interesate au dreptul sa stabileasca, daca este posibil, aranjamente institucionale sau sa extinda domeniul de cuprindere al celor existente in cadrul acordurilor bilaterale si multilaterale, in scopul asigurarii efectului deplin al prezentei Conventii.
2. Acordurile bilaterale sau multilaterale, ori alte aranjamente, pot cuprinde:
 - (a) orice masura suplimentara necesara aplicarii prezentei Conventii, luand in considerare conditiile specifice ale subregiunii implicate;
 - (b) aranjamente institucionale, administrative sau de alta natura incheiate pe baza de reciprocitate si conform principiului echivalentei.
 - (c) armonizarea politicilor si masurilor privind protectia mediului in scopul obtinerii uniformizarii, pe cat posibil, a normelor si metodelor aplicate in evaluarea impactului asupra mediului;
 - (d) punerea la punct a metodelor de determinare, masurare, previziune si de evaluare a impactelor, a metodelor de analiza ulterioara, precum si imbunatatirea si/sau armonizarea acestor metode;
 - (e) elaborarea si/sau imbunatatirea metodelor si programelor pentru colectarea, analizarea, stocarea si diseminarea in timp util a datelor comparabile privind calitatea mediului, in scopul de a contribui la evaluarea impactului asupra mediului;
 - (f) Stabilirea nivelurilor de prag si a criteriilor mai precise pentru definirea importantei impactului transfrontiera in functie de locul, natura si amploarea activitatilor propuse care trebuie sa faca obiectul evaluarii impactului asupra mediului, in concordanta cu prevederile prezentei Conventii; stabilirea nivelului de la care poluarea transfrontiera devine critica;
 - (g) realizarea in comun, acolo unde este posibil, a evaluarilor de impact asupra mediului, punerea la punct a programelor de supraveghere comune, intercalibrarea dispozitivelor de supraveghere si armonizarea metodologiilor in scopul asigurarii compatibilitatii datelor si informatiilor obtinute.

ARBITRAJUL

1. Partea sau Partile reclamante va/vor notifica secretariatului ca Partile au convenit sa supuna diferendul arbitrajului, in virtutea punctului 2 al articolului 15 al prezentei Conventii. Notificarea va mentiona subiectul problemei de arbitraj si va indica in special, articolele prezentei Conventii a caror interpretare sau aplicare este in cauza. Secretariatul va transmite informatiile primite tuturor Partilor la prezenta Conventie.
2. Tribunalul de arbitraj va fi alcatuit din trei membri. Atat Partea sau Partile reclamante cat si cealalta sau celelalte Parte sau Parti in diferend vor desemna cate un arbitru, iar cei doi arbitri numiti vor desemna, de comun acord, un al treilea arbitru care va fi presedintele tribunalului de arbitraj. Acesta din urma nu va avea aceeasi nationalitate ca una dintre partile in diferend, nu va locui sau nu va folosi ca loc de resedinta teritoriul uneia dintre parti, nu va fi angajat de una dintre ele si nu va avea de a face cu cazul in nici o alta calitate.
3. Daca presedintele tribunalului de arbitraj nu a fost desemnat in decurs de doua luni de la numirea celui de al doilea arbitru, Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, la solicitarea oricarei parti, va proceda la desemnarea presedintelui intr-un nou termen de doua luni.
4. Daca una dintre Partile in diferend nu numeste un arbitru in timp de doua luni de la primirea cererii, cealalta parte are dreptul sa informeze pe Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va desemna pe presedintele tribunalului de arbitraj in decursul urmatoarelor doua luni. Dupa desemnarea sa, presedintele tribunalului de arbitraj va solicita partii care nu a numit un arbitru, sa faca acest lucru in interval de doua luni. Dupa scurgerea acestei perioade de timp, presedintele va informa pe Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va proceda la aceasta numire intr-un nou termen de doua luni.
5. Tribunalul de arbitraj va lua decizia in concordanta cu dreptul international si cu prevederile prezentei Conventii.
6. Orice tribunal de arbitraj, constituit conform prevederilor prezentelor dispozitii va intocmi, el insusi, propriile reguli de procedura.
7. Deciziile tribunalului de arbitraj, atat privind aspecte de procedura cat si de fond, vor fi luate cu majoritatea voturilor membrilor sai.
8. Tribunalul are dreptul sa ia masurile pe care le considera necesare pentru a stabili faptele.
9. Partile in diferend vor facilita activitatea tribunalului de arbitraj si, in mod special, utilizand toate mijloacele la dispozitia lor:
 - (a) ii vor furniza toate documentele, instrumentele si informatiile relevante;
 - (b) ii vor permite, daca este necesar, sa citeze si sa audieze martori sau experti si vor lua in considerare marturia lor.
10. Partile si arbitrii vor proteja secretul oricaror informatii pe care le primesc cu titlu confidential, in cursul procedurii de arbitraj.

11. Tribunalul de arbitraj, la cererea uneia dintre Parti, are dreptul sa recomande masuri interimare de protectie.
12. Daca una dintre partile in diferend nu se prezinta in fata tribunalului sau nu reuseste sa-si prezinta argumentele, cealalta parte are dreptul sa ceara tribunalului sa continue procedurile si sa dea decizia finala. Absenta uneia dintre Parti sau neprezentarea argumentelor nu va constitui un impediment in derularea procedurii. Inainte de pronuntarea sentintei definitive, tribunalul de arbitraj este obligat sa se asigure ca reclamatia este fondata in fapt si drept.
13. Tribunalul de arbitraj are dreptul sa audieze si sa decida asupra unor cereri reconventionale direct legate de subiectul diferendului.
14. Cheltuielile de judecata, inclusiv retributia arbitrilor, vor fi suportate in mod egal de partile in diferend, cu exceptia situatiilor cand tribunalul stabileste altfel, datorita unor imprejurari specifice cauzei. Tribunalul va pastra o evidenta a tuturor cheltuielilor sale si va furniza partilor o situatie finala a acestora.
15. Orice Parte la prezenta Conventie care are un interes de natura juridica referitor la subiectul diferendului si care poate fi afectat de o decizie in cauza, poate interveni in timpul procedurilor, cu acordul tribunalului.
16. Tribunalul de arbitraj va emite hotararea sa, in cinci luni de la data la care a fost constituit; cu exceptia cazurilor cand acesta considera ca este necesar sa extinda limita de timp pentru o perioada care sa nu depasesca inca cinci luni.
17. Hotararea tribunalului de arbitraj va fi insotita de o expunere de motive. Hotararea va fi definitiva si obligatorie pentru toate partile in diferend. Hotararea va fi transmisa de catre tribunalul de arbitraj partilor in diferend si secretariatului. Secretariatul va transmite comunicarea primita tuturor Partilor la Conventie.
18. Orice diferend care ar putea apare intre Parti, cu privire la interpretarea sau executarea hotararii, va fi inaintat de oricare dintre acestea tribunalului de arbitraj care a emis hotararea sau, daca acesta nu poate fi sesizat, altui tribunal constituit in acest scop, in acelasi mod ca primul.

